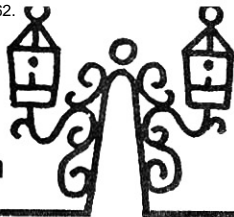

Panu

Lastenpelillä
Ouluun — ja Oulussa

Liitossa on esitelty vanhimpia Oulun kuvia, eilen viimeksi. Ovat olleet hyvin vanhoja kuvia. Tässäpä Oulun kuva, jota tuskin yksikään lukijoista on nähnyt, ja sen verran on outokin, että kun yritin tunnistaa sen kuudettakymmenen kuvan joukosta, jossa joukossa oli monta merikaupungin rantakatunäkymää, niin sormi meni suuhun. Muistelen kyllä, että loppujen lopuksi veikkasin juuri tätä kuvaa ja osuin oikeaan, mutta mutta...

Sopii lukijankin ensin katsoa, mikä siinä tuntuu olevan paikallaan ja mikä ei ja lukea sitten vasta eteenpäin. Kysymyshän on pelistä: Huvi-matka / Aavasaksaan. / Uusi Lasten-peli. Ja "samma på svenska" eli ruutuihin jaetun pelirullan ylälaudassa, päällimmäisenä on LUSTFÄRD TILL AVASAKSA.

Tuntuiko kuva lainkaan tutulta? Rantakatunaisemansa puolesta kuva jotenkuten sopii Ouluun, mutta sanokaapa, missä piirtäjä on seissyt! Sijoitamme hänet Linnansaarelle, Pikisaareen tai Kiikeeliin, niin... no, Nuottasaarella saattaisi jo alkaa näyttää vähän tällaiselta. Muuten ei kirkko, joka suurin piirtein sopii Oulun kirkoksi, lainkaan asetu maisemaan.

Herranhuoneelta näyttää myös kirkon vasemmalla puolella oleva tornilota, mutta kunhan ei olisi

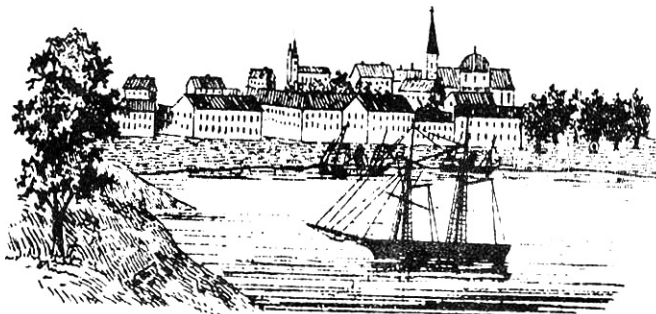
tarkoitettu esittämään herrain huonetta eli "Susiteettiä"!

Jälleen mutta-mutta!

Löysin tämän paperirullan, lastenpelin, Kansallismuseosta. Rullan julkisivu on toiminut seinäjulisteina: Hevoskyydillä ja höyryn voimalla / En resa i Finland / travelling and tourism-näyttely Kansallismuseossa... 1977... Julisten aiheena venelautta, josta hevosta kärryineen juuri talutetaan maihin. Kääntöpuolella on sitten alussa kuvattu lastenpeli, jonka suomen kielestä jo päätellen, että ollaan kaukana tästä päivästä. Ja ooppa vai: "Tämän huoneuksen nimi on rautatienkartano. Tässä ostetaan piletillä rautatiellä kulkemiseksi... Hurro! Nytpä sitä lennetään Hämeenlinnaan! Tuota ensimmäistä, höyryä kuorskuavaa vaunua sanotaan lokomotiviksi."

Rulla on näköispainatus alkuperäisestä, ja alareunasta löytyy hyvin pienellä, että "Helsingissä, J. Simeliuksen perillisten kirjapainossa, 1862." Siinä sitä oltiin! Turvauuden asiantuntijaan, opettajaan, joka tietää, että Hämeenlinnan rautatie avattiin 1862. Ompa ollut tuoreet tiedot tässä pelissä, mutta niinpä se onkin siis "Uusi Lasten-peli".

Aivan tämmänäköiseksi en kyläkään osannut kuvitella vuoden 1862 Oulua, mutta pannaan piir-

ros taiteilijanvapauden tilille. Hyvännäköisiä taloja tiedän vaaditun Rantakadulle jo silloin, mutta mereltä katsottuna olisi koko rannan pitänyt olla täynnä sekä veden päälle että rannalle rakennettuja aittoja ja makasiineja. Tuolle toiselle tornitalolle en kyllä minä löydä vastinetta 1862-vuoden Oulusta.

Kun pelaaja sitten pääsee Ouluun, hänelle kerrotaan, että "Monta tuhatta tynnyriä tervaa täältä viedään Englantiin. Täällä seiso! muinoin linna, joka räjähti ilmaan 1793." Oikeat ovat tiedot, ja jatko viittaa ainakin ennenvanhaan tunnustettuun oululaiseen vieraanvaraisuuteen: "Sinä kun asut hyvän ystäväin luona, niin siihen ei maksua tarvita." Niinhän ne, Acerbista alkaen, kaukaisetkin vieraat!

Pelin julkaisija ja markkinoija näyttää olleen G. W. Edlund, aikanaan monipuolinen kulttuurikustantaja.

Kysykääpä tätä pelirullaa kolmella markalla, kun käynte Kansallismuseossa!

Viime keväänä Oulomme sai aivan uuden oman lastenpelin, josta ei ole näkynyt kovin monta mai-

nintaa. Pelin nimi on Retki Oulun keskustaan. Alkusanassa sanotaan, että vihkonen on tutustumisopas Oulun vanhaan keskustaan. Tämä peli on kuitenkin lähinnä tietopeli, peruskoululaisen, melko nuortenkin, tietojen mukaan mitoitettu, varsin osuvasti, luulen. Kysymykset ja viitteet antavat lisäksi runsaasti sijaa omakohtaisille havainnoille ja henkilökohtaisille mielipiteille. Heino juttu! Saatavissa Ainolan museosta, joka myös on julkaisija. Laatia on Arkkitehtitoimisto Huusko & Teppo, Oulu, miehet vanhan Oulun vaalijoina tunnettuja, Jorma Huusko varsinkin viime aikoina runsaasti esiintynyt.

Yksi lipsahdus puhtaaksikirjoittajalle on sattunut. Tehtäväkohta 8 on Plaatansaari, mutta teksti alkaa yllättäen: "Olet tullut Plaatansaaressa eli Maaherransaareen. Pysähdy..."

Pysähdy, sanon minäkin, sillä eihän se saari mikään "eli" ole. Kaikkihan tiedämme, että saaren vanha nimi jo linnanrakentamisen ajoista on Plaatansaari, vaikka se välillä onkin kuulunut kuvernöörin eli maaherran reviiriin.